

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت های ویژه

شناسنامه درس Course Syllabus

شماره درس: ۵۱۲۳۳۱

عنوان درس: پرستاری اورژانس در بحران‌ها و حوادث غیرمترقبه (گروه ۲)

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و عملی (۱ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

دروس پیش نیاز: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد، پرستاری بیماریهای کودکان، پرستاری بزرگسالان/ سالمندان،

اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری های شایع در ایران

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۴-۰۵

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۶ پرستاری

مکان: کلاس شماره ۲

زمان کلاس: چهارشنبه ۱۲-۱۰

زمان حضور در دفتر کار: سه شنبه ها ۱۰-۱۲

مسئول درس: دکتر شهلا محمدی

Email: mohamdirizi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: ، خانم دکتر محمدی، خانم دکتر خیرالهی، آقای دکتر ابوطالبی،

شرح درس: دانشجوی ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریت ها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق، ارتباط مناسب و فرآیند حل مشکل به طور عملی با نحوه ارائه مراقبت فوری پرستاری به مصدومین، بیماران و خانواده آنها در موارد اورژانس، در خارج از بیمارستان، جامعه و در بخش های اورژانس با رعایت اولویت در تصمیم گیری ها آشنا خواهد شد.

اهداف کلی: افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجوی به منظور ارائه اقدام های فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین، برقراری ارتباط مناسب با خانواده، پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحران ها تا رسیدن کمک های پزشکی، آماده سازی دانشجوی جهت انجام مراقبت های مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بخش های اورژانس بیمارستان ها، پیش بیمارستانی و جامعه.

اهداف اختصاصی:

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود که :

حیطه دانش (شناختی):

۱. ساختار فیزیکی، تجهیزات و سطوح مختلف بخش اورژانس را توضیح دهد.

۲. اصول پرستاری در فوریت‌ها و مدیریت بلایا را شرح دهد.
 ۳. کاربرد فرآیند پرستاری (بررسی، تشخیص، برنامه‌ریزی، اجرا، ارزشیابی) را در بخش اورژانس توضیح دهد.
 ۴. ملاحظات اخلاقی و قانونی در مراقبت از بیماران اورژانسی را بیان کند.
 ۵. مراحل بررسی اولیه (Primary Survey) و ثانویه (Secondary Survey) بیمار را بر اساس رویکرد ABCDE توضیح دهد.
 ۶. اصول تریاژ و نقش پرستار در تریاژ بیماران را شرح دهد.
 ۷. روش تریاژ بر اساس مقیاس ESI (Emergency Severity Index) را توضیح دهد.
 ۸. روش‌های بررسی و مدیریت درد و بی‌قراری در بیماران اورژانسی را شرح دهد.
 ۹. اصول تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی رایج در اورژانس (خون، ادرار، مایعات بدن) را توضیح دهد.
 ۱۰. انواع شوک (هیپوولمیک، کاردیوژنیک، توزیعی، انسدادی) را از نظر پاتوفیزیولوژی، علائم و درمان تشخیص دهد.
 ۱۱. اصول مایع‌درمانی در فوریت‌ها (انتخاب مایع، میزان و سرعت انفوزیون) را توضیح دهد.
 ۱۲. مراحل احیای قلبی-ریوی پایه (BLS) و پیشرفته (ACLS) را شرح دهد.
 ۱۳. ریتم‌های منجر به کلاپس قلبی-عروقی (VF)، VT بدون نبض، PEA، آسیستول (را شناسایی و اصول احیا برای هر ریتم را توضیح دهد).
 ۱۴. اصول شوک‌درمانی (دیفبریلاسیون، کاردیوورژن) و دارودرمانی در احیای قلبی-ریوی را بیان کند.
 ۱۵. مراقبت‌های پرستاری در صدمات سر و ستون فقرات را توضیح دهد.
 ۱۶. اصول مراقبت پرستاری در آسیب‌های ناشی از عوامل محیطی (گرم‌زدگی، سرمازدگی، برق‌گرفتگی، غرق‌شدگی) را شرح دهد.
 ۱۷. مراقبت‌های پرستاری در صدمات قفسه سینه (پنوموتوراکس، هموتوراکس، فلک چست) را توضیح دهد.
 - ریز. مراقبت‌های پرستاری در صدمات شکم و لگن (آسیب‌های احشایی، خونریزی داخلی) را شرح دهد.
 ۱۹. اصول مراقبت پرستاری در مسمومیت‌ها (دارویی، شیمیایی، گازها) را توضیح دهد.
 ۲۰. اقدامات پرستاری در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق و بینی را شرح دهد.
- حیطه مهارتی (روانی-حرکتی):**
۱. انواع بانداژ (چرخشی، حلقوی، هشت‌شکل، مارپیچ) را بر روی اندام‌های مختلف به شیوه صحیح اجرا کند.
 ۲. بانداژ اندام فوقانی و تحتانی را با رعایت اصول سیرکولاسیون و عصب‌گیری انجام دهد.

۳. باندازه‌های مخصوص (باندازه سر، چشم، گوش، شانه، لگن) را روی مولاژ یا دانشجو اجرا کند.
۴. انواع آتل‌ها (سخت، نرم، بادی، کششی) را شناسایی و کاربرد هر یک را در شرایط مختلف نشان دهد.
۵. آتل‌بندی اندام‌های مختلف (بازو، ساعد، ران، ساق) را با رعایت اصول بی‌حرکتی انجام دهد.
۶. گچ‌گیری اندام‌ها را با رعایت اصول (ضخامت مناسب، زاویه صحیح، بررسی عروق و اعصاب) روی مولاژ اجرا کند.
۷. احیای پایه را در بزرگسال، کودک و نوزاد با رعایت تفاوت‌های تکنیکی روی مولاژ اجرا کند.
۸. مانور هایملیخ را در انسداد راه هوایی توسط جسم خارجی (کامل و ناقص) اجرا کند.
۹. انواع روش‌های جابجایی مصدوم (log roll)، کشیدن روی پتو، انتقال با برانکارد (را با رعایت اصول بیومکانیک بدن اجرا کند).
۱۰. روش صحیح انتقال مصدوم با برانکارد (تخت به تخت، زمین به تخت) را با تیم فرضی انجام دهد.
۱۱. انواع بخیه (ساده منقطع، عمودی، ماتریس، زیرجلدی) را روی مولاژ یا پوست مصنوعی اجرا کند.
۱۲. انواع راه هوایی مصنوعی (اوروفارنژیال، نازوفارنژیال) را اندازه‌گیری و در مولاژ جایگذاری کند.
۱۳. مانورهای باز کردن راه هوایی (چین‌لیفت، جاوسراست) را در مولاژ اجرا کند.
۱۴. لوله تراشه را از نظر اندازه انتخاب و لوله‌گذاری داخل تراشه (intubation) را روی مولاژ انجام دهد.
۱۵. بررسی موقعیت لوله تراشه را با روش‌های سمع ریه‌ها، اپی‌گری و کاپنوگرافی انجام دهد.
۱۶. فیکس کردن لوله تراشه و محافظت از آن را انجام دهد.
۱۷. استفاده از لوله‌های پیشرفته راه هوایی (لارنژیال ماسک، کامبی‌تیوب) را روی مولاژ شبیه‌سازی کند.
- س ۱. نحوه صحیح شوک‌دهی با دفیبریلاتور دستی را در حالت شبیه‌سازی Sync یا unsync انجام دهد.
۱۹. مراحل کار دیوورژن هماهنگ (سینک‌شده) را برای تاکی‌آریتمی‌های با نبض اجرا کند.
۲۰. بخش‌های مختلف ترالی احیا (کشوهای راه هوایی، عروقی، داروها، پانسمن) را بشناسد.
۲۱. تجهیزات راه هوایی موجود در ترالی (لوله تراشه، استایلت، لارنگوسکوپ، BVM، راه هوایی دهانی-حلقی) را شناسایی و کاربرد هر یک را توضیح دهد.
۲۲. تجهیزات عروقی (آنژیوکت در سایزهای مختلف، ست سرم، کت‌های مرکزی اورژانسی، محلول‌های مایع درمانی) را شناسایی کند.
۲۳. لارنگوسکوپ را از نظر منبع نور و تیغه (مکینتاش/میلر) بررسی و تیغه مناسب را انتخاب کند.

۲۴. داروهای احیا (اپی نفرین، آمیودارون، آتروپین، سدیم بیکربنات، کلسیم، لیدوکائین) را شناسایی و دوز و روش تجویز هر یک را در سناریوهای مختلف توضیح دهد.

حیطه عاطفی (نگرشی):

۲۵. در بحث‌های گروهی درباره سناریوهای اورژانسی، اهمیت تصمیم‌گیری سریع و اولویت‌بندی مداخلات را با تأکید بر منافع بیمار نشان دهد.

۲۶. در مواجهه با موارد اخلاقی (مانند تریاژ در شرایط کمبود منابع)، استدلال اخلاقی خود را با رعایت احترام به کرامت انسانی بیان کند.

۲۷. نسبت به رعایت محرمانگی اطلاعات بیماران و اخذ رضایت آگاهانه در شرایط اورژانس حساس باشد.

۲۸. در شبیه‌سازی ارتباط با بیمار و خانواده، رفتاری مبتنی بر همدلی، آرامش و شفافیت اطلاع‌رسانی از خود نشان دهد.

۲۹. اهمیت کار تیمی و هماهنگی بین اعضای تیم اورژانس را در مدیریت بحران درک کرده و در فعالیت‌های گروهی منعکس کند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. در زمان برگزاری کلاس‌ها به صورت حضوری از روش سخنرانی، بحث در گروه‌های کوچک و روش‌های اکتشافی و با رویکرد تفکر انتقادی و متمرکز بر حل مساله استفاده خواهد شد. همچنین به منظور افزایش کیفیت تدریس و پوشش بهتر اهداف آموزشی در ارائه برخی از مباحث از تدریس گروهی یا Team teaching استفاده خواهد شد.
۲. در کلاس‌های آنلاین نیز از روش سخنرانی و پرسش و پاسخ در بسترهای معرفی شده توسط معاونت محترم آموزشی مانند اسکایپ و ... استفاده خواهد شد.
۳. در کلاس‌های آف‌لاین محتوای آموزشی صوتی - تصویری در سامانه نوید بارگزاری شده و امکان دریافت بازخورد نسبت به محتوای ارائه شده در این سامانه به صورت پرسش و پاسخ فراهم می‌باشد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

جهت تدریس حضوری از تخته سفید، ماژیک و نمایش اسلاید استفاده خواهد شد. جهت آموزش مجازی نیز از انواع رسانه‌ها مانند فایل ورد، پی‌دی‌اف، پاورپوینت و ... به منظور ایجاد درک بیشتر در دانشجویان استفاده خواهد شد. همچنین از بسترهای معرفی شده برای آموزش آنلاین و سامانه نوید برای آموزش آفلاین بهره‌گیری خواهد شد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

وظایف فراگیران در جلسات حضوری:

۱. حضور فعال در تمامی جلسات کلاس
۲. مطالعه محتوای ارائه شده در هر جلسه و ارائه بازخورد به استاد مربوطه به صورت پرسش و پاسخ
۳. انتخاب و ارائه یکی از موضوعات مطرح شده در سرفصل
۴. مطالعه یک مقاله تحقیقاتی با اولویت مرور سیستماتیک در خصوص موضوعات مطرح شده پیش از ورود به کلاس و گفتگو در مورد آن در پایان هر جلسه
۵. طراحی پنج سوال تستی و دو سوال تشریحی از مباحث ارائه شده در طول ترم و به اشتراک گذاری آن با سایر هم‌کلاسی‌ها

۶. شرکت در آزمون های میان دوره ای کلاسی و پایان ترم

وظایف فراگیران در جلسات آنلاین:

۱. حضور به موقع و فعال در تمامی جلسات کلاس برگزار شده به صورت آنلاین و شرکت در بحث های مطرح شده توسط استاد

۲. نصب نرم افزار مورد نیاز برای حضور در جلسات آنلاین

وظایف فراگیران در جلسات افلاین:

۱. استفاده به موقع از محتواهای بارگزاری شده در سامانه نوید

۲. پاسخ دادن به تکالیف و یا پرسش های مطرح شده توسط استاد

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. قرار دادن گوشی همراه در زمان حضور در کلاس در حالت سکوت و خروج از کلاس به منظور پاسخ دهی به تلفن در صورت ضرورت
۲. حضور به موقع در کلاس، رعایت نظم همراه با رعایت اصول رفتار آکادمیک در تمامی اشکال برگزاری کلاس های درس الزامی است.
۳. در صورت غیبت بیش از ۲ جلسه از ۸ جلسه طبق مصوبات و آیین نامه آموزشی دانشکده، درس نظری حذف خواهد شد. در صورت بروز بیماری نیاز به اخذ نامه استعلاجی به همراه تایید پزشک معتمد دانشگاه می باشد.
۴. استاد مسئول درس مجاز به کسر نمره به ازاء روز های غیبت در کلاس نظری می باشد.
۵. در صورت اعتراض به نمره حداکثر تا ۳ روز بعد از اعلام نمره، دانشجو می تواند مراتب اعتراض خود را اعلام نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	آزمون پراتیک	۵
۲	آزمون پایان ترم	۱۵
	جمع	۲۰

منابع اصلی

فی ک روان مفرد، ملاحظت. کتاب جامع فوریت های پرستاری دکتر ملاحظت نیکروان مفرد. چاپ سوم ۱۴۰۰، انتشارات جامعه نگر، تهران.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. فیروزه معینی، دکتر محمد صاحب الزمانی. مهارت های پرستاری در فوریت ها. چاپ دوم ۱۴۰۱، انتشارات جامعه نگر، تهران.

طاهره برزویی، شهلا محمدزاده، شیوا صالحی. پرستاری اورژانس در حوادث و بلاها. چاپ اول ۱۴۰۱، انتشارات جامعه نگر، تهران.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیرمترقبه شماره درس: ۵۱۳۳۳۱

نیمسال تحصیلی و سال: دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵ رشته تحصیلی: پرستاری

فراگیران: کارشناسی پرستاری ترم ۶ زمان: چهارشنبه ۱۰-۱۲

اساتید درس: دکتر شهلا محمدی، دکتر سمیه غفاری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
مدرس	فعالیت یادگیری	نوع جلسه	عنوان جلسه	تاریخ / ساعت	ردیف
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	معرفی درس، ساختار بخش اورژانس، اصول پرستاری در فوریت ها و بلایا، کاربرد فرایند پرستاری در فوریت ها، رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی بررسی اولیه و ثانویه بیمار در بخش اورژانس	۱۴۰۴/۱۲/۶	۱.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	تریاژ، تریاژ به روش ESI، اصول تریاژ، نقش پرستار در تریاژ بیماران	۴۰۴/۱۲/۱۳	۲.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	بررسی و مدیریت درد و بی قراری در اورژانس تهیه نمونه های آزمایشگاهی در اورژانس	۱۴۰۴/۱۲/۲۷	۳.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت پرستاری در شوک و انواع آن و مایع درمانی در فوریت ها	۱۴۰۵/۱/۱۹	۴.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	احیای قلبی ریوی پایه، احیاء قلبی ریوی پیشرفته: شناسایی ریتم های منجر به کلاپس قلبی عروقی، اصول احیا برای هر ریتم، شوک درمانی، دارو درمانی	۱۴۰۵/۰۱/۲۶	۵.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت پرستاری در صدمات سر و ستون فقرات	۱۴۰۵/۰۱/۳۰	۶.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	اصول مراقبت های پرستاری اورژانس در آسیب های ناشی از عوامل محیطی مانند گرمزدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی	۱۴۰۵/۰۲/۲	۷.
خانم دکتر محمدی	پیش مطالعه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت پرستاری درصدمات قفسه سینه و صدمات شکم و لگن	۱۴۰۵/۰۲/۰۹	۸.
خانم دکتر غفاری	پیش مطالعه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت پرستاری در مسمومیت ها و مراقبت پرستاری در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق، بینی	۱۴۰۵/۰۲/۱۶	۹.

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

جدول زمان بندی بخش عملی (پراتیک) گروه ۲ فوریت پرستاری

شماره گروه	اسامی دانشجویان	ساعت و تاریخ	عنوان	مدرس
گروه اول	با هماهنگی با نماینده و دانشجویان		بانداز، آتل و گچ گیری	خانم دکتر محمدی
			احیای قلبی ریوی پایه	خانم دکتر خیرالهی
			ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابجایی مصدوم	آقای دکتر ابوطالبی
			اصول و تکنیک های بخیه زدن در آسیب های سطحی پوست	خانم دکتر محمدی
			مدیریت راه هوایی	آقای دکتر ابوطالبی
			کلیت و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته	خانم دکتر خیرالهی
			ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا (تمرین)	خانم دکتر خیرالهی
			آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته (تمرین)	خانم دکتر محمدی
گروه دوم			احیای قلبی ریوی پایه	خانم دکتر خیرالهی
			اصول و تکنیک های بخیه زدن در آسیب های سطحی پوست	خانم دکتر محمدی
			مدیریت راه هوایی	آقای دکتر ابوطالبی
			ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا (تمرین)	خانم دکتر خیرالهی
			ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابجایی مصدوم	آقای دکتر ابوطالبی
			کلیت و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته	خانم دکتر خیرالهی
			بانداز، آتل و گچ گیری	خانم دکتر محمدی
			آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته (تمرین)	آقای دکتر ابوطالبی
گروه سوم			بانداز، آتل و گچ گیری	خانم دکتر محمدی
			احیای قلبی ریوی پایه	خانم دکتر خیرالهی
			ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابجایی مصدوم	آقای دکتر ابوطالبی
			اصول و تکنیک های بخیه زدن در آسیب های سطحی پوست	خانم دکتر محمدی
			مدیریت راه هوایی	آقای دکتر ابوطالبی
			کلیت و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته	خانم دکتر خیرالهی
			ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا (تمرین)	خانم دکتر خیرالهی
			آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته (تمرین)	آقای دکتر ابوطالبی
گروه چهارم			احیای قلبی ریوی پایه	خانم دکتر خیرالهی
			اصول و تکنیک های بخیه زدن در آسیب های سطحی پوست	خانم دکتر محمدی
			مدیریت راه هوایی	آقای دکتر ابوطالبی
			ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا (تمرین)	خانم دکتر خیرالهی
			ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابجایی مصدوم	آقای دکتر ابوطالبی
			کلیت و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته	خانم دکتر خیرالهی
			بانداز، آتل و گچ گیری	خانم دکتر محمدی
			آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته (تمرین)	آقای دکتر ابوطالبی
آزمون عملی				اساتید بخش عملی
آزمون	با هماهنگی	۸-۱۲		اساتید بخش عملی

